

Obrona przed roszczeniami

– sukces działkowców w Parlamencie

Wydarzenia pierwszych miesięcy 2019 r. po raz kolejny dowiodły, że posiadając ogólnokrajową organizację działkowcy mogą i potrafią skutecznie upomnieć się o swoje prawa. Praktycznie w ostatniej chwili, ale udało się przekonać parlamentarzystów do skorygowania nowelizacji ustawy o gospodarce nieruchomościami. Postulat podniesiony przez PZD – skrócenie odroczenia wejścia w życie przepisów wygaszających roszczenia do terenów publicznych pozyskanych w drodze wyłączenia – zmniejsza ryzyko nasilenia się roszczeń, a zwłaszcza patologii związanych z tzw. przemysłem reprivatyzacyjnym. Beneficjentami kampanii działkowców będą nie tylko ogrody. Zmiany mogą okazać się korzystne dla wielu innych obiektów wzniesionych na terenach publicznych np. szkół, szpitali, bloków komunalnych, czy też obiektów sportowych.

Aby to osiągnąć, działkowcy z PZD musieli po raz kolejny się zmobilizować. W całym kraju odbyły się spotkania delegacji działkowców z parlamentarzystami. Do Sejmu, Senatu i rządu trafiło kilkaset zbiorowych petycji pochodzących ze wszystkich szczebli PZD (najwięcej ogrodów). Dzięki temu podczas obsługiwanych przez Krajowy Zarząd PZD spotkań w Ministerstwie Rozwoju i Infrastruktury oraz w trakcie prac w komisjach parlamentarnych, nikt nie miał wątpliwości, że stanowisko prezen-

towane przez organizację odpowiada oczekiwaniom społecznym. Fakt ten, w połączeniu z argumentami merytorycznymi, zaprezentowanymi przez organizację działkowców, pozwolił na osiągnięcie sukcesu – Parlament skorygował kształt uchwalanej nowelizacji. Dzięki temu za ok. 12 miesięcy widmo zaistnienia kolejnych żądań o zwrot terenów ROD winno ostatecznie zniknąć.

**O KAMPANII SPOŁECZNEJ
NA RZECZ PRAW DZIAŁKOWCÓW**
» str. 2

Walka PZD o warszawskie ROD

W ostatnim czasie PZD stoczył trudną walkę o warszawskie ogrody w związku z nowo tworzonym projektem studium dla m.st. Warszawy. Nie wiadomo, czy walka jest wygrana, ponieważ dopiero w dniu 28 lutego upłynął termin do składania wniosków i za wcześniej na ustalenie jakie przeznaczenie w nowym studium będą miały ostatecznie warszawskie ogrody. Jednakże z informacji uzyskanych na spotkaniu z wiceprezydentem m.st. Warszawy wynika, iż tereny ROD najprawdopodobniej będą miały zapis „zielen publiczna”, która niestety nie chroni ogrodów tak jak zapis „zielen działkowa” i może w konsekwencji doprowadzić do likwidacji ROD.

Reagując na powyższe, PZD podjął niezwłocznie działania ukierunkowane na ochronę ROD. Jeszcze pod koniec ubiegłego roku KZ PZD wystosował komunikat do warszawskich zarządów ROD i działkowców o składanie wniosków w celu pozostawienia ROD w aktualnej lokalizacji. Ponadto, opublikował na swoim facebookowym fanpage`u, post na temat tworzenia przez miasto Warszawa nowego studium. Poprosił o wypełnienie ankiety online lub złożenie pisemnego wniosku o pozostawienie ogrodów w aktualnej lokalizacji. Post zobaczyło ok. 25 000 osób,

a kilkaset z nich udostępniło go na swoich tablicach.

Dzięki tym działaniom Jednostki Krajowej PZD i Okręgu Mazowieckiego PZD działkowcy złożyli łącznie 9513 wniosków do studium. Jest to liczba wniosków złożona za pośrednictwem lub wiedzą OZM PZD, gdyż działkowcy składali wnioski także bezpośrednio do Urzędu.

Ponadto, w dniu 27 lutego na posiedzeniu Krajowego Zarządu PZD został przyjęty list do prezydenta m.st. Warszawy Pana Rafała Trzaskowskiego. W powyższym piśmie Krajowy Zarząd PZD przedstawił aktualne problemy warszawskich

ogrodów, oraz zwrócił się o wysłuchanie działkowców, którzy chcą zachowania ogrodów.

Mimo iż czas na składanie wniosków już upłynął, Związek i działkowcy winni być cały czas czujni, gdyż teraz projektanci przygotowują nowe studium, a następnie zostanie ono wyłożone do publicznego wglądu, celem składania uwag. Wtedy ponownie niezbędna będzie mobilizacja i aktywność działkowców i Związku, aby zabezpieczyć dalsze istnienie warszawskich ROD poprzez przeznaczenie tych terenów pod zielen działkową. **AR**

Otwarty program nowoczesnego zagospodarowania i użytkowania działek na miarę potrzeb współczesnych rodzin

Zmiana wyłącznie rekreacyjnego sposobu wykorzystania działek jest konieczna dla dalszego istnienia i rozwoju ogrodów.

Obeenie coraz częściej działkowcy odchodzą od upraw ogrodnich na rzecz szeroko rozumianego wypoczynku i rekreacji. Z działek znikają uprawy ogrodnicze – drzewa i krzewy owocowe oraz grządki warzywne, przybywa za to trawników i iglaków. Tymczasem takie wykorzystanie działek nie jest zgodne ani z ideą ogrodnictwa działkowego, ani obowiązującymi przepisami regulującymi funkcjonowanie ogrodów działkowych (Ustawa o ROD, Statut PZD, Regulamin ROD). Wobec szybko postępującej zmiany sposobu wykorzystywania działek, zwłaszcza przez ich nowych użytkowników, niezbędne stało się podjęcie przez PZD działań zmierzających do powstrzymania tego niekorzystnego zjawiska. Takim działaniem było opracowanie i przyjęcie do realizacji przez Krajową Radę PZD Otwartego programu nowoczesnego zagospodarowania i użytkowania działek na miarę potrzeb współczesnych rodzin. Jego szeroka popularyzacja i wdrożenie do realizacji są priorytetami dla Związku na najbliższe lata.

Dlaczego to jest ważne?

Sposób wykorzystania działki przez działkowca i jego rodzinę ma wpływ na utrwalenie wizerunku ogrodów i działkowców. Wobec nasilających się zagrożeń dla ogrodów działkowych niezbędne jest podjęcie aktywnej walki w ich obronie. Jednym z głównych celów Otwartego programu jest przekonanie społeczeństwa oraz organizacji samorządowych do zasadności i konieczności istnienia oraz dalszego funkcjonowania ogrodów w miastach. Prowadzenie upraw ogrodnich na działkach może być bezspornym argumentem potwierdzającym słusność socjalnej roli ogrodów dla społeczeństwa. Dlatego tak ważne jest zaangażowanie się w realizację tego programu wszystkich, którym leży na sercu dobro i dalsze istnienie ogrodów działkowych.

Cele programu

Głównym celem programu jest przywracanie pierwotnego przeznaczenia działki, czyli upraw ogrodnich na potrzeby działkowca i jego rodziny, w myśl idei ogrodnictwa działkowego. Ważne przy tym jest popularyzowanie łatwych, efektywnych i atrakcyjnych wizualnie metod produkcji własnych warzyw, owoców, ziół oraz promocja gatunków i odmian, które są łatwe w uprawie, nie wymagają stosowania zabiegów ochronnych, są źródłem żywności funkcjonalnej o niezwykłych walorach odżywczych, prozdrowotnych

lub smakowych. Warte podkreślenia jest uzyskiwane w ten sposób znaczne wsparcie budżetów domowych każdej rodziny. Otwarty program ma także aspekt ekologiczny. Zachowanie bogactwa gatunków i odmian, a przez to bioróżnorodności, ma olbrzymie znaczenie dla równowagi w ekosystemie, jakim jest przecież każda działka i ogród. Dzięki własnym uprawom realizowane są też założenia hortiterapii, czyli leczenia ogrodem.

Nowocześnie, modnie, prozdrowotnie

Uprawa warzyw, owoców i ziół nie musi być trudna i nudna. Wystarczy odpowiednio dobrać gatunki i odmiany oraz zastosować ciekawy, nietuzinkowy a jednocześnie efektywny sposób uprawy (w skrzyniach, na podwyższonych grządkach, w pionie). Nie trzeba też uprawiać wszystkiego, co jest możliwe. Najlepiej posadzić rośliny o wybitnych walorach prozdrowotnych, łatwe w uprawie – czyli niewymagające wielu zabiegów pielęgnacyjnych i ochronnych. Jest to możliwe! Takie warzywa i owoce są często trudno dostępne w sprzedaży bądź ich cena jest wysoka. Zatem działka to znakomita okazja do ich pozyskiwania. Otwarty program oferuje listę takich wyjątkowych roślin.

Poznaj i zastosuj

Tekst Otwartego programu nowoczesnego zagospodarowania i użytkowania działek został opublikowany w Biuletynie Informacyjnym oraz na stronie internetowej PZD. W jego realizację włączają się już wszystkie struktury Związku – od Jednostki Krajowej poczynając, przez okręgi, na ogrodach i instruktorach ogrodnich kończąc. Temat będzie też szerzej popularyzowany przez media związane, wdrażany na szkoleniach działkowców i SSI, wprowadzany na łamy miesięczników „działkowiec” i „Mój Ogródek”. Do ogrodów trafiają też specjalne broszury dotyczące metod produkcji zdrowej żywności na działkach. Są one wydane ze środków KR PZD i bezpłatne dla działkowców.

MGR. INŻ. EUGENIUSZ KONDRACKI

W NUMERZE

**PZD WALCZY O ZMIANĘ
USTAWY ŚMIECIOWEJ** » str. 3

**PRZEWODNIK PO WALNYCH
ZEBRANIACH** » str. 4

PZD W LICZBACH » str. 6

**FUNDUSZ AMORTYZACYJNY
W ROD** » str. 7

WODA W ROD » str. 8

**BEZPŁATNE BROSZURY
OGRODNICZE** » str. 8

Wywieszanie danych osobowych działkowców na tablicach ogłoszeń w ROD

Zgodnie z RODO, przetwarzanie danych osobowych, w tym ich udostępnianie m.in. na tablicach ogłoszeń tylko wówczas dozwolone jest, gdy zostanie spełniony co najmniej jeden z warunków określonych w art. 6 RODO.

Wywieszenie na tablicach ogrodnich danych działkowca m.in. w zakresie imienia, nazwiska, czy też numeru działki, trudno zakwalifikować do którejkolwiek z kategorii wymienionych w art. 6 ust. 1 lit. b-t.

Należy zatem uznać, że wywieszenie ww. danych dozwolone jest tylko na podstawie zgody działkowców (art. 6 ust. 1 lit. a). Taka zgoda będzie niezbędna m.in. przy wywieszeniu informacji o wysokości opłat, zadłużenia czy też odczytów liczników przypadających na poszczególne działki ogrodowe. Dla celów dowodowych, zgoda działkowców na ww. działania, powinna zostać wyrażona na piśmie. **MONIKA PILZAK**

Kampania PZD na rzecz ochrony praw działkowców

4 kwietnia br. Sejm przyjął senackie poprawki do nowelizacji ustawy o gospodarce nieruchomościami. Decyzja ta była możliwa dzięki skutecznej kampanii, jaką organizacja działkowców przeprowadziła na etapie prac senacie. Pomimo początkowego oporu, postulat szybszego wejścia w życie przepisu wygaszającego roszczenia do terenów publicznych (m.in. przez ROD, ale nie tylko) został przyjęty. Zamiast 3 lat, okres po którym przepis zacznie działać, wyniesie tylko 1 rok. Sukces był możliwy dzięki temu, że w akcję zainicjowaną przez Krajowy Zarząd PZD zaangażowali się działkowcy z całej Polski.

Rządowy projekt nowelizacji ustawy o gospodarce nieruchomościami (ugn) trafił do Sejmu pod koniec 2018 r. Dotyczył on zagadnień związanych z roszczeniami reperywatyzyjnymi do nieruchomości publicznych, a zatem m.in. terenów zajmowanych przez ogrody działkowe. Niestety kierując nowelizację do tzw. konsultacji społecznych, rząd nie uwzględnił PZD. To pominięcie spowodowało, że organizacja działkowców włączyła się do prac nad ustawą na stosunkowo późnym etapie. Sytuacja ta w istotny sposób wpłynęła na możliwość występowania przez PZD z propozycjami konkretnych rozwiązań i przedstawienia stosownych argumentów, na ich poparcie. Spowodowało to również, że reakcja na rozwój wydarzeń wymagała od środowiska działkowców dużej mobilizacji.

Badanie potencjalnych skutków nowelizacji

Pierwszą reakcją na informację o założeniach projektu skierowanego do Sejmu, było wystąpienie przez Krajowy Zarząd PZD do wszystkich okręgów z zapytaniem o skalę roszczeń związanych z nowelizowanymi przepisami i ocenę proponowanych zmian. Z zebranych informacji wynikało, że choć roszczenia występowały pod rządami dotychczasowych przepisów, to nowelizacja skutkować może radykalnym zwiększeniem problemu. Okręgi podniosły, że sposób prowadzenia gospodarki nieruchomościami przez organy państwa przed 1989 r. (a zatem w okresie, kiedy powstała zdecydowana większość ROD) oraz obowiązujące wówczas przepisy, powodują, że nie posiadają danych pozwalających jednoznacznie wykluczyć, czy konkretny ogród nie zostanie objęty roszczeniami generowanymi przez nowe przepisy. Skądinąd analogiczny wniosek wynikał z uzasadnienia ustawy, gdzie wskazano, że skala roszczeń opartych o nowe przepisy nie jest możliwa do oszacowania. Podane w nim przypadki 4000 nieruchomości, dotyczyły zaledwie jednej kategorii roszczeń. Przyznano, że nie prowadzono nigdy analiz nt. zgodności wykorzystania nieruchomości z celem wywłaszczenia. Tymczasem brak takiej zgodności, według nowelizacji miał stanowić najważniejszą przesłankę dla ewentualnych żądań zwrotów terenów.

Wnioski – zagrożenie praw działkowców i nie tylko

Zgromadzone dane zostały wykorzystane na potrzeby opracowanej analizy sporządzonej przez Biuro Prawne PZD. Dokument ten zaprezentowano na, zwołanej

w trybie pilnym, w dniu 15 stycznia 2019 r. naradzie prezesów i dyrektorów biur okręgowych zarządów. W spotkaniu uczestniczyli również pracownicy odpowiedzialni za obsługę prawną i gospodarkę nieruchomościami w jednostkach terenowych PZD.

Najważniejsze wnioski płynące z przedmiotowej analizy i przeprowadzonej dyskusji, sprowadzały się do tego, że ocena projektu nie może być jednoznaczna. Jako bardzo pozytywne postrzegano wprowadzenie mechanizmów służących wygaszaniu roszczeń – instytucji tzw. „dawności”. Opiera się na założeniu, że z upływem 20 lat od wywłaszczenia prawo do żądania zwrotu nieruchomości wygasa ostatecznie. Jednocześnie projekt zawierał jednak propozycje znaczącego rozszerzenia kategorii nieruchomości podlegających zwrotowi oraz zakładał aż 3-letnie odroczenie wejścia w życie „dawności”. W efekcie, pomimo teoretycznie pozytywnych rozwiązań, faktyczne skutki nowelizacji mogłyby być potencjalnie bardzo niebezpieczne dla ogrodów i innych obiektów zlokalizowanych na terenach publicznych.

Odsunięcie o 3 lata wygaszenia roszczeń, w połączeniu z dopuszczeniem ich zgłaszania do nieustalonej liczby terenów (nowych), a nawet przywrócenie takiej możliwości w stosunku do nieruchomości, do których wcześniej zapadły decyzje o odmowie zwrotu, uzasadniało wniosek o powszechnym narażeniu praw działkowców na poważne zagrożenie. Realnym stało się niebezpieczeństwo powtórzenia patologii znanej z tzw. reperywatyzyacji warszawskiej. Połączenie rozszerzenia katalogu nieruchomości, o których zwrot można wystąpić, z wieloletnim odroczeniem wygaszania roszczeń, rodziło ryzyko, że nowelizacja wywoła w całej Polsce, tak jak wcześniej w Warszawie, rozwój swoistego „przemysłu” reperywatyzyjnego. Mechanizm, który stał się źródłem powstawania olbrzymich fortun był banalnie prosty. Wyspecjalizowane firmy odnajdują nieruchomości roszczeniowe, zgłaszają się do spadkobierców właścicieli i odkupują je za ułamek wartości nieruchomości. Następnie przeprowadzają procedurę reperywatyzyacji i czerpią olbrzymie zyski ze sprzedaży gruntu. W efekcie cały proces stał się karykaturą idei reperywatyzyacji. Jego beneficjentami są bowiem osoby, które nigdy nie doznały żadnego uszczerbku. W „zgodzie” z prawem, odbywa się grabież majątku publicznego, zaś przy „okazji” wyrządza się krzywdę kolejnym tysiącom obywateli, wśród nich również działkowcom z ogrodów położonych na terenach „odzyskanych” przez handlarzy roszczeń.

Z powyższych względów PZD uznał

za konieczne podjąć starania o zmianę nowelizacji. Celem organizacji było wyłączenie możliwości zgłaszania roszczeń w sprawach najbardziej zadawnionych – wywłaszczeń sprzed ponad 30 lat. Jednocześnie, zdając sobie sprawę, że rozwiązanie takie może być uznane za zbyt daleko idące, szczególnie nacisk położono na skrócenie okresu odroczenia wprowadzenia „dawności”.

W Sejmie bez działkowców

Niestety, na etapie prac nad nowelizacją w Sejmie, PZD nadal był pomijany jako partner społeczny. Działo się tak pomimo, że już 24 stycznia 2019 r. organizacja skierowała do posłów stanowisko Krajowej Rady PZD, w którym wyartykułowano najważniejsze zastrzeżenia do projektu. W ślad za Jednostką Krajową, liczne wystąpienia skierowały okręgi PZD i rodzinne ogrody działkowe, a nawet indywidualni działkowcy. Jednak działania te przeszły w Sejmie bez większego echa. Przedstawiciele działkowców nie zaproszono na żadne z posiedzeń komisji sejmowych, na których omawiano projekt. Ich postulatów nie odnotowano podczas dyskusji w trakcie I i II czytania. Wątek zastrzeżeń działkowców, w dość ograniczonym zakresie, pojawił się dopiero w trakcie debaty plenarnej – przed ostatecznym głosowaniem nad ustawą. W efekcie nie przełożyło się to na decyzję Sejmu. Uchwalona w dniu 20 lutego 2019 r. ustawa zakładała rozszerzenie kategorii nieruchomości objętych roszczeniami i odraczała, aż o 3 lata, wejście w życie przepisów o przedawnieniu prawa do zwrotu.

Wyścig z czasem – konsultacje z resortem

22 lutego br. ustawa trafiła do Senatu, który miał zaledwie 30 dni na wprowadzenie do niej poprawek. Na szczęście, narastający protest działkowców zaczął przynosić efekty. W całej Polsce delegacje PZD odbywały spotkania z posłami i senatorami. Liczne petycje z ogrodów skierowano też bezpośrednio do Senatu. Argumenty podnoszone przez działkowców ujęto w kompleksowej opinii nt. nowelizacji ustawy o ugn, przyjętej 27 lutego 2019 r. przez Krajowy Zarząd PZD. Wskazano w niej na wady ustawy oraz zagrożenia, jakie niesie nie tylko dla ogrodów i działkowców, ale również innych obiektów zlokalizowanych na gruntach publicznych, jak bloki komunalne, szkoły, a nawet szpitale.

W efekcie ogólnokrajowej kampanii, problem zaczęła dostrzegać również strona rządowa. Przedsta-

wiciele PZD zostali zaproszeni na konsultacje w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju. Bezpośrednim impulsem do skierowania zaproszenia była interwencja posła Wojciecha Króla, podjęta po spotkaniu z delegacją Okręgu Śląskiego PZD. Spotkanie delegacji Związku, na czele Prezesem PZD Eugeniuszem Kondrackim, któremu towarzyszyli radcowie prawni Bartłomiej Piech i Tomasz Terlecki z Biura Prawnego PZD, miało miejsce 7 marca 2019 r. Ze strony rządowej, obok sekretarza stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju Artura Sobonia, uczestniczyli m.in. Dyrektor Departamentu Gospodarki Nieruchomościami Małgorzata Kutyla i Naczelnik Wydziału w tym departamencie Grzegorz Kubaszewski.

Kilkugodzinna dyskusja, podczas której reprezentanci działkowców szczegółowo przedstawili zastrzeżenia do nowelizacji, sprawiała, że ministerstwo zadeklarowało gotowość ponownego przeanalizowania krytykowanych rozwiązań i dalszych konsultacji z PZD. Jak się później okazało, finalnym efektem tych rozmów była zmiana stanowiska resortu zaprezentowana w Senacie.

Mając na uwadze potencjalne znaczenie kształtu nowelizacji ustawy o gospodarce nieruchomościami dla przyszłości wielu ogrodów i działkowców, na 12 marca 2019 r. zwołano również, dedykowane temu zagadnieniu, posiedzenie Krajowej Rady PZD. Zebrani na nim reprezentanci działkowców z całej Polski podjęli specjalną uchwałę, w której podtrzymując zarzuty i wyrażając zaniepokojenie zagrożeniami wynikającymi z ustawy w kształcie przyjętym przez Sejm, zaapelowali do senatorów o jej korektę.

Głos działkowców w Senacie

W Senacie ustawa trafiła do Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Infrastruktury. Obie komisje obradowały 19 marca 2019 r. Tym razem PZD został zaproszony na posiedzenia. Fakt ten, w połączeniu z wcześniejszym przekazaniem przez KZ PZD do wszystkich senatorów opinii w sprawie ugn oraz liczne wystąpienia z ogrodów, okręgów i indywidualnych działkowców, które spłynęły do Senatu, sprawiły że problemy podnoszone przez środowisko działkowców stały się dominującym tematem obrad. W trakcie dyskusji delegacja PZD szczegółowo przedstawiła zagrożenia, jakie ustawa w kształcie uchwalonym przez Sejm, niesie dla działkowców, jak i innych grup społecznych oraz argumentację przemawiającą za postulowanymi zmianami. Co istotne, poglądy PZD zostały częściowo podzielone w wystąpieniu reprezentującego stronę rządową ministra Artura Sobonia. W efekcie przegłosowano propozycję modyfikacji, zgodnych z postulatami działkowców. Najważniejsza sprowadzała się do skrócenia (z 3 do 1 roku) okresu, po którym ma zacząć działać mechanizm dawności, wygaszający roszczenia związane z wywłaszczeniem sprzed 20 i więcej lat.

Senatorowie poparli działkowców

Dyskusja na posiedzeniu plenarnym Senatu odbyła się 20 marca 2019 r. W jej trakcie zasadniczą część wystąpień dotyczyła właśnie postulatów działkowców i uzasadniały wniosek, że zastrzeżenia działkowców spotkały się z powszechnym zrozumieniem. Ostatecznie podczas głosowania w dniu 21 marca 2019 r. Senat niemalże jednogłośnie przyjął kompromisowe rozwiązanie zaproponowane przez komisję – kwestionowany przez działkowców okres zawieszenia wygaszania roszczeń o zwrot nieruchomości skrócono do 1 roku.

Poprawki działkowców w Sejmie

Korekta senacka podlegała rozpatrzeniu przez Sejm. W pierwszej kolejności została skierowana na wspólne obrady Komisji Infrastruktury oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Na wniosek PZD, na posiedzenie w dn. 3.04.2019 r. zaproszono delegację organizacji. W trakcie krótkiej dyskusji Minister Artur Soboń, reprezentujący resort Inwestycji i Rozwoju, zaapelował o poparcie propozycji Senatu. W wystąpieniu podkreślił, że jest ona zgodna z wnioskami wynikającymi z głosów działkowców. Przebieg obrad wskazywał na powszechny wśród posłów pozytywny odbiór zmiany zainicjowanej przez wystąpienia PZD. Przełożyło się to na wyniki głosowania. Komisje – bez głosu sprzeciwu – zawnioskowały do Sejmu o poparcie korekty zgłoszonej przez Senat.

Ostateczne głosowanie Sejmu nad poprawką senacką miało miejsce 4.04.2019 r. Korzystne dla działkowców zmiany poparła zdecydowana większość posłów (za – 414, przeciw – 2).

Można zatem powiedzieć, że działkowcy i ich Związek, po raz kolejny udowodnili, że potrafią wyartykułować swoje postulaty, a co najważniejsze, skutecznie zabiegać o ich uwzględnienie przez Parlament. Bo choć ostatecznie ustawa ma kompromisowy kształt, to biorąc pod uwagę całokształt okoliczności, niewątpliwie kompromis ten należy uznać za sukces społeczności ogrodowej, z którego skądinąd skorzystają nie tylko ROD, ale także ogół społeczeństwa. Tak jak wspomniano wcześniej, potencjalne niebezpieczeństwo dotyczy bowiem nie tylko terenów ROD, ale wszelkich obiektów na terenach będących własnością państwa lub samorządu terytorialnego, m.in. szkół, szpitali, parków, czy komunalnych bloków.

Ustawa czeka obecnie na podpisanie przez Prezydenta Andrzeja Dudę. Jeżeli Prezydent ją zaakceptuje, to za 12 miesięcy działkowcy zyskają pewność, że błędy organów publicznych sprzed kilkudziesięciu lat (czy też zmiana interpretacji ówczesnych przepisów), nie staną się pretekstem do wysuwania kolejnych żądań o zwrot ziemi, nierzadko uprawianej przez kolejne pokolenia ich rodzin.

Wycinka drzew w ROD

W obliczu nowego sezonu działkowego przypominamy, że od 17.06.2017 r. bez pozwolenia można usunąć z działki lub z terenu wspólnego ROD takie drzewa, których obwód pnia na wysokości 5 cm od podłoża nie przekracza odpowiednio:

- 80 cm – w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego,
- 65 cm – w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego,
- 50 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew.

Wycinka pojedynczego krzewu bądź ich skupiska na powierzchni do 25 m² oraz drzew owocowych nie wymaga uzyskania zezwolenia. W przypadku przekroczenia ustalonego limitu wymaga się zezwo-

lenia właściwego organu, np. wójta, burmistrza, bądź prezydenta miasta. O pozwolenie na wycinkę w przypadku drzew znajdujących się na terenie działki rodzinnej występuje jej użytkownik, natomiast w przypadku drzew znajdujących się na terenie ogólnym ROD – zarząd ogrodu.

Jednostka Krajowa PZD przestrzega działkowców przed samowolną wycinką, gdyż kary finansowe przewidziane są dotkliwe, ponadto, działania tego rodzaju negatywnie wpływają na wizerunek całego PZD. [\[1\]](#)

PZD walczy o zmianę ustawy śmieciowej

W dniu 3.08.2018 r., PZD przekazał do Ministerstwa Środowiska szereg uwag dotyczących projektu nowelizacji ustawy „śmieciowej”. Wobec nieuwzględnienia części tych uwag, w dniu 31 stycznia 2019 r. oraz 5 kwietnia 2019 r. KZ PZD powtórzył swoje wystąpienie, w którym m.in.: skrytykował propozycję, aby z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi byli zwolnieni wyłącznie właściciele budynków jednorodzinnych, którzy kompostują bioodpady.

W dniu 18 marca 2019 r. na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji, został opublikowany kolejny projekt nowelizacji ustawy „śmieciowej”, w którym MŚ:

- utrzymało zwolnienie ROD z ryczałtowego systemu odbioru odpadów komunalnych i pozostawiło możliwość wywozu śmieci z terenów ROD na podstawie umów z indywidualnymi firmami lub deklaracji „śmieciowych”, w których zarządy ROD będą mogły same określić ilość śmieci do wywiezienia z terenów ogrodów;
- doprecyzowało (choć nie do końca zgodnie z propozycją PZD) pojemność pojemnika oraz worka, którego będzie dotyczyła maksymalna wysokość stawki opłaty za wywóz śmieci z nieruchomości niezamieszkałych, w tym ROD. MŚ zaproponowało, aby maksymalna stawka opłaty za wywóz śmieci w przypadku pojemnika o pojemności 1100 litrów nie mogła przekroczyć – 51,10 zł lub w przypadku worka o pojemności 120 litrów – nie mogła przekroczyć 15,98 zł. Za pojemniki lub worki o mniejszej lub większej pojemności stawki opłat mają być ustalane w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności;
- odrzucało propozycję, aby działkowcy (tak jak właścicie-

le domków jednorodzinnych) mogli korzystać ze zwolnienia z części opłaty za wywóz śmieci w związku z kompostowaniem bioodpadów.

Mając na uwadze znaczenie zapisów ustawy „śmieciowej” dla ROD i działkowców, ww. projekt nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach został poddany całościowej analizie prawnej. W związku z koniecznością korekty oraz doprecyzowania pewnych zapisów, KZ PZD po raz kolejny wystąpił do MŚ w tej sprawie.

Więcej informacji na ten temat dostępnych jest na stronie www.pzd.pl.

MONIKA PILZAK

Pozyskiwanie środków zewnętrznych dla ROD

Realizacja inwestycji i remontów w ROD jest kosztowna i w wielu przypadkach przekracza możliwości finansowe działkowców i Związku. Pomocą dla ogrodów jest ustawa z dnia 13.12.2013 r. o ROD a w szczególności art. 17, który umożliwia ubieganie się ROD o dotację celową z budżetu gminy. Może ona zostać udzielona w szczególności na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej, jeżeli wpłynie to na poprawę warunków do korzystania z ROD przez działkowców, lub zwiększy dostępność społeczności lokalnej do tego ROD. Również dzięki coraz bardziej rozwijającej się instytucji tzw. budżetów obywatelskich, ogrody działkowe mogą korzystać z dodatkowej pomocy finansowej. Jest to proces, który umożliwia mieszkańcom współdecydowanie o wydatkach publicznych na przedsięwzięcia zgłoszone bezpośrednio przez obywateli zamieszkujących na terenie danej gminy.

Z informacji przekazanych przez okręgi wynika, że ze środków zewnętrznych w 2018 roku skorzystało 356 ROD w 23 okręgach. Łącznie ogrody uzyskały pomoc w wysokości 6 719 480,56 zł na zadania, których łączna wartość wyniosła 13 128 418,33 zł.

Kwota 5 567 963,85 zł została przekazana w ramach dotacji gminnych, natomiast 1 151 516,71 zł stanowiło środki z tzw. budżetów obywatelskich bądź innych podobnych źródeł zewnętrznych, czy też były przekazane w formie pomocy rzeczowej.

Z informacji okręgów wynika, że na 2019 rok w ramach głosowania na projekty z budżetu obywatelskiego środki dla ROD zostały już zabezpieczone m.in. przez gminę Świecie w wysokości 180 000,00 zł oraz miasto Głogów w wysokości 100 000,00 zł. Natomiast ROD „KROKUS” w Sanoku otrzyma 1000,00 zł dofinansowania od gminy miasta Sanok. Również Rada Miasta Kielce podobnie jak w roku ubiegłym, przewidziała na rok 2019 środki w budżecie na remonty i modernizację in-

frastruktury w kieleckich ogrodach, zabezpieczając 1 milion złotych na ten cel. Także 5 ROD z Piły otrzyma dotacje z miasta o łącznej wartości 50 000 złotych, z Wronek 4 ROD może dokończyć inwestycje przy znacznym wsparciu z budżetu miasta o wartości ponad 30 000 złotych. Miasto Czarńków po raz kolejny stawia na ROD udzielając dotacji dla 3 ogrodów w kwocie 15 000 złotych.

Powyższe dane pokazują, że warto występować o pomoc finansową z zewnątrz. PZD oczekuje na jeszcze większe wsparcie od gmin, dlatego też zachęcamy zarządy ROD i samych działkowców, którzy często mają bezpośredni kontakt z samorządowcami, do większej aktywności w ubieganiu się o dotacje celowe, składaniu wniosków na realizację zadań z budżetów obywatelskich oraz ubieganiu się o dofinansowania inwestycji z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej a także z funduszy unijnych. [WGG/MOK](#)

Prawo dla działkowca

Każdy działkowiec posiadający prawo do działki w ROD powinien znać i przestrzegać obowiązujących na jego terenie przepisów prawnych, tym bardziej, że zawierając umowę dzierżawy działkowej, umowę przeniesienia prawa do działki i składając deklarację członkowską oświadczają, że zapoznali się z nimi i zobowiązują się do ich przestrzegania.

Najważniejszymi aktami prawnymi obowiązującymi działkowca w ROD należącym do PZD są:

- 1) Ustawa z dnia 13 grudnia 2013 roku o rodzinnych ogrodach działkowych, która weszła w życie 19 stycznia 2014 roku;
- 2) Statut PZD – uchwalony przez XII Krajowy Zjazd Delegatów PZD w dniu 2 lipca 2015 roku ze zmianami wprowadzonymi przez XIII Krajowy Zjazd Delegatów PZD w dniu 9 grudnia 2017 roku. Zmieniony Sta-

tut został zarejestrowany w dniu 23 lutego 2018 roku przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy i tego dnia wszedł w życie, z wyłączeniem kilku zapisów, które weszły w życie 1 stycznia 2019 r.

- 3) Regulamin ROD – uchwalony przez KR PZD w dniu 1 października 2015 r., zmiany wprowadzone w dniu 28 czerwca 2018 roku – znowelizowany Regulamin ROD wszedł w życie dnia 1 stycznia 2019 roku. Regulamin został wydrukowany w ilości po 1 egzemplarzu na działkę i przekazany do zarządów ROD, gdzie każdy działkowiec powinien go uzyskać.

Podkreślamy, że przepisy uchwalane przez organy krajowe PZD – Krajowy Zjazd Delegatów, Krajową Radę, Krajowy Zarząd – obowiązują we wszystkich ROD należących do PZD. Nie jest możliwe, by w ROD funkcjonował inny Regulamin ROD czy Statut PZD niż we wszystkich innych ogrodach PZD na terenie kraju. Wszystkie powyższe akty prawne są dostępne na stronie internetowej www.pzd.pl w zakładce „prawo”. [ZRS](#)

Zachowanie czystości w ROD

Jak co roku podczas wiosennych porządków na działkach powraca problem zachowania czystości w ogrodach. Regulamin ROD określa obowiązki przewidziane dla działkowców w zakresie czystości i porządku w ROD. Trzeba więc pamiętać, że wszyscy są zobowiązani do dbania o estetyczny wygląd działki i ogrodu, niezakłócania spokoju sąsiadom oraz utrzymywania w czystości dróg, alejek i rowów melioracyjnych.

Zarządy są zobowiązane do wyposażania terenów ROD w pojemniki służące do zbierania odpadów komunalnych przede wszystkim z zaleceniem selektywnej zbiórki odpadów, do których działkowcy będą mogli wrzucać odpady z działki niepodlegające kompostowaniu.

Zarządy ROD podobnie jak sami działkowcy zobowiązane są do dbania o ład i porządek. Co więcej działkowcy zobowiązani są do utrzymywania w czystości i estetycznym stanie dróg i alejek ogrodowych oraz przylegających do nich rowów melioracyjnych do połowy lub na całej szerokości. PZD w ramach dbania o czystość i porządek dużą wagę przywiązuje

do ekologizacji ROD. Jednym z jej aspektów i utrzymywania czystości jest usuwanie azbestu z ich terenów. Warto przypomnieć, że azbest jest zaliczany do grupy dziesięciu najgroźniejszych substancji zanieczyszczających środowisko i powinien być niezwłocznie usuwany. Jednakże nikt nie powinien podejmować demontażu materiałów zawierających azbest (eternit) na własną rękę. Prace te należy zlecać profesjonalnym wykonawcom, przy czym nie mogą to być zwykłe firmy dekarские, które nie posiadają ani uprawnień, ani sprzętu, czy też wykwalifikowanych do demontażu azbestu pracowników. [MARCIN JUSZCZEL](#)

Spalanie w ROD

Rozpoczynający się okres wiosennych porządków w ogrodach obfituje w przypadki nielegalnego spalania odpadów. Problem ten rzutuje na postrzeganie działkowców jako grupy nierespektującej zasad współżycia społecznego, działającej samowolnie i wbrew przepisom, której działania negatywnie wpływają na jakość życia otoczenia.

§ 68 pkt 5 Regulaminu ROD mówi wyraźnie, że na terenie ROD obowiązuje bezwzględny zakaz spalania wszelkich odpadów i resztek roślinnych. Spalanie odpadów

może odbywać się wyłącznie w spalarniach, w przystosowanych do tego celu instalacjach i urządzeniach. Na terenie ROD jedynym dopuszczalnym sposobem utylizacji resztek roślinnych jest ich kompostowanie. Według § 42 Regulaminu ROD posiadanie kompostownika oraz użytkowanie go jest bezwzględnym obowiązkiem każdego działkowca. Niezrozumiały jest opór działkowców przed stosowaniem się do tego punktu Regulaminu, gdyż produkcja kompostu na własne potrzeby powinna być traktowana jako profit, a nie jak przymus.

Warto przypomnieć, że naruszanie zakazu spalania podlega surowym karom – karze grzywny do 5000 zł, a nawet ograniczenia wolności. [\[1\]](#)

Weź udział w walnym zebraniu

Podczas walnych zebrań omawiane są najistotniejsze dla całej społeczności ogrodowej zagadnienia i problemy. Co więcej, to właśnie wtedy zapadają kluczowe decyzje, które jak w przypadku zebrań sprawozdawczo-wyborczych będą mieć wpływ na najbliższe lata funkcjonowania ogrodu.

Jak pokazuje praktyka nie wszyscy członkowie PZD zdają sobie z tego sprawę, że uczestnicząc w walnych zebraniach, zapewniają sobie realny wpływ na funkcjonowanie ich ogrodu. Członkowie PZD, którzy z własnej woli nie biorą w nich udziału, automatycznie pozbawiają się takiego wpływu i prawa do decydowania o funkcjonowaniu i przyszłości ich ogrodu.

W kontekście walnych zebrań sprawozdawczo-wyborczych trzeba pamiętać, że wybór organów i uchwalenie planu działalności ogrodu na nadchodzącą kadencję to dwie kwestie, które wpływają na to, w jaki sposób ogród będzie funkcjonować w najbliższych latach i jakie inicjatywy związane z ponoszeniem przez

działkowców kosztów będą podejmowane. Członkowie PZD powinni więc pamiętać, że uchwały podjęte przez uczestników zebrania, czy to w sprawie wyborów, czy inwestycji lub modernizacji infrastruktury ROD, są wiążące dla wszystkich działkowców w ogrodzie w takim samym stopniu. Zatem zawsze zarówno „głosujący”, jak i „niegłosujący” będą w równym stopniu partycypować w kosztach planowanych działań i inwestycji.

Walne zebrania poza podejmowaniem wskazanych wcześniej kluczowych decyzji dla działalności ogrodu stanowią również miejsce do wymiany poglądów co do dotychczasowego sposobu zarządzania ogrodem, czy przeprowadzenia dyskusji nad sporami występującymi wśród samych działkowców. Dzięki

takiemu podejściu często udaje się rozwiązywać w drodze kompromisu nawet najpoważniejsze problemy, bez potrzeby ingerowania w ich rozstrzygnięcie ze strony organów PZD.

Udział w walnym zebraniu jest również jedną z niewielu okazji do przeprowadzenia szerokiej dyskusji o problemach dotyczących wszystkich działkowców: bezpieczeństwa, finansów, wykorzystania mienia ROD. Tylko walne zebranie stanowi okazję do tego, żeby te kwestie były omówione przed całą społecznością z danego ROD.

Mając na względzie dobro działkowców i rozwój ogrodów działkowych, udział w walnych zebraniach jest sprawą kluczową i pozwoli uniknąć wielu problemów w przyszłości. **AM**

Kto nie może być przewodniczącym WZ?

Przepisy Statutu PZD wprowadzają ograniczenia, jeśli chodzi o pełnienie funkcji przewodniczącego walnego zebrania. Zatem przewodniczącym nie może zostać wybrany:

- ▶ prezes zarządu ROD (§ 34 ust. 5 Statutu PZD);
- ▶ przewodniczący komisji rewizyjnej ROD (§ 34 ust. 5 Statutu PZD);
- ▶ odwołani członkowie organów PZD, którzy nie mogą do końca następnej kadencji wchodzić w skład organów PZD pochodzących z wyboru i pełnić funkcji w organach PZD (§ 34 ust. 5 Statutu PZD);
- ▶ osoba, która rażąco narusza przepisy związkowe, w szczególności osoba posiadająca ponadnormatywną altanę lub zamieszkująca na terenie ogrodu (Uchwała nr 3/V/2008 Krajowej Rady PZD z dnia 26 listopada 2008 r. w sprawie interpretacji Statutu PZD).

ŁUKASZ ŁUKOMSKI

Kompetencje WZ sprawozdawczo-wyborczego

Walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze odbywa się w roku, w którym wygasają 4-letnie kadencje zarządów i komisji rewizyjnych ROD.

Do jego kompetencji zgodnie z § 64 i 66 Statutu PZD należy:

1. zatwierdzenie sprawozdania zarządu ROD za ubiegły rok i okres całej 4-letniej kadencji,
2. zatwierdzenie sprawozdania finansowego za rok ubiegły,
3. udzielenie absoltorium ustępującemu zarządowi ROD,
4. zatwierdzenie sprawozdania komisji rewizyjnej ROD za ubiegły rok i okres całej 4-letniej kadencji,
5. ustalenie liczby członków zarządu i komisji rewizyjnej ROD na następną kadencję (dla zarządu: 5-11 członków; komisja rewizyjna: 3-9 członków),
6. wybór członków zarządu i komisji rewizyjnej na 4-letnią kadencję,
7. wybór delegatów na okręgowy zjazd (rejonową konferencję przedjazdową),

8. podjęcie uchwał w zakresie realizacji zadań inwestycyjnych (o ile inwestycje są przewidziane): każde zadanie inwestycyjne wymaga podjęcia oddzielnej uchwały,
9. uchwalenie opłat ogrodowych (uwzględniających koszty związane z funkcjonowaniem i zarządzaniem ogrodem, ochrony, konserwacji i remontów infrastruktury; koszty prac porządkowych, opłat i podatków) oraz określenie terminu ich uiszczania (nie później niż do 30 czerwca),
10. uchwalenie planu pracy na następny rok,
11. uchwalenie programu działania ROD na okres nowej kadencji.
12. uchwalenie preliminarza finansowego na następny rok.

AM

Frekwencja na WZ

Walne zebranie zwołane w pierwszym terminie jest ważne pod warunkiem, że obecnych jest na nim ponad połowa członków zwyczajnych ROD (kworum). Liczbę obecnych członków PZD w ROD stwierdza się na podstawie przygotowanej przez zarząd ROD listy obecności. Dla prawidłowości walnego zebrania niezbędne jest, aby członkowie PZD w ROD brali w nim udział osobisty. Jeżeli na liście obecności swoją obecność potwierdziło więcej niż połowa członków ROD, a tym samym osiągnięto kworum, walne zebranie odbywa się w pierwszym terminie.

W przypadku, gdy z listy obecności wynika, iż nie osiągnięto kworum i walne zebranie nie może odbyć się w pierwszym terminie, możliwe jest odbycie walnego zebrania w drugim terminie. Dla odbycia zebrania w drugim terminie nie ma wymaganego kworum i może się odbyć bez wymaganej minimalnej liczby osób – dla jego ważności

nie ma znaczenia liczba obecnych. Zgodnie z § 61 ust. 2 Statutu PZD, spełnione jednak muszą zostać trzy warunki:

1. w zawiadomieniu o walnym zebraniu poinformowano, że możliwe jest odbycie zebrania w drugim terminie,
  2. członków ROD pouczone w zawiadomieniu o walnym zebraniu o tym, iż uchwały podjęte w drugim terminie są ważne bez względu na liczbę osób biorących udział w zebraniu oraz
  3. pomiędzy pierwszym a drugim terminem upłynęło co najmniej pół godziny.
- Komisja mandatowa stwierdza prawomocność walnego zebrania w I terminie, gdy zgodnie z § 61 ust.1 Statutu PZD obecnych na zebraniu jest ponad 50% członków PZD użytkujących działki w ogrodzie. Jeżeli w zebraniu nie uczestniczy wymagana większość, komisja mandatowa stwierdza, zgodnie z § 61 ust. 2 Statutu PZD prawomocność walnego zebrania w II terminie. **AM**

Nieważność walnego zebrania

O przyczynach bezwzględnej nieważności walnego zebrania sprawozdawczo-wyborczego stanowi § 67 ust.2 Statutu PZD, z którego wynika, że wyłącznie niedokonanie wyboru organów ROD automatycznie powoduje nieważność całego zebrania. Trzeba mieć jednak na uwadze to, że treść przepisu odnosi się do liczby mnogiej tj. „wyboru organów”, czyli łącznie dwóch organów zarządu i komisji rewizyjnej. Dlatego też, z bezwzględną nieważnością walnego zebrania sprawozdawczo-wyborczego będziemy mieli do czynienia tylko w przypadku braku wyboru obu organów.

Z drugiej strony, może się jednak pojawić argument, że brak wyboru jednego z organów, stanowi niewykonanie jednego z zadań zebrania sprawozdawczo-wyborczego i w związku z tym walne zebranie powinno zostać unieważnione. Z tym trudno polemizować. O tym, czy tak ostatecznie się stanie, rozstrzygnie okręgowy zarząd, który ma zasadniczo możliwość skorzystania ze statutowych uprawnień i powinien ustanowić dla ogrodu organ komisaryczny (zarząd lub komisję

rewizyjną), a tym samym utrzymać w mocy pozostałe decyzje podjęte na walnym zebraniu sprawozdawczo-wyborczym i zapewnić ROD możliwość dalszego funkcjonowania na podstawie pozostałych przyjętych dokumentów.

Podstawę do stwierdzenia nieważności walnego zebrania, może stanowić także naruszenie postanowień Statutu dotyczących zwołania i wykonania obowiązków walnego zebrania. W tych przypadkach o ostatecznej konieczności unieważ-

nienia takiego zebrania decydującą rolę również odegrają okoliczności danego przypadku oraz skala dokonanych naruszeń.

Ostateczna ocena tego, czy walne zebranie trzeba unieważnić z tego powodu, należy oczywiście do okręgowego zarządu, który oceni, czy w danym przypadku skala naruszeń obowiązków była na tyle znaczna, że zachodzi potrzeba unieważnienia całego walnego zebrania i organizacji nowego zebrania. **AM**

Kto nie może wchodzić w skład organów PZD

Zgodnie z § 34 ust. 1 Statutu PZD, obowiązuje zasada, iż każdy członek zwyczajny PZD, posiadający prawo do działki ma czynne i bierne prawo wyborcze w swoim ROD. Czynne prawo wyborcze oznacza to, że może wybierać organy ROD (zarząd, komisja rewizyjna). Bierne prawo wyborcze oznacza, iż każdy członek PZD może kandydować i być wybieranym do organów PZD. Od tej zasady są jednak wyjątki. Zgodnie z § 34 ust.2 i 3 oraz § 42 ust. 5 Statutu PZD nie może być wybrana do organu PZD:

- ▶ osoba, która nie jest członkiem PZD i nie ma prawa do działki,
- ▶ małżonek lub inna osoba bliska członka organu w tej samej jednostce organizacyjnej,
- ▶ członek innego organu na danym szczeblu organizacyjnym (nie można być wybranym i do zarządu i do komisji rewizyjnej ROD),
- ▶ osoba odwołana z organu PZD w ROD do końca następnej kadencji z powodu wcześniejszego odwołania z organu PZD,

a także zgodnie z uchwałą nr 3/V/2008 Krajowej Rady PZD z dnia 26.11.2008 r. w sprawie interpretacji Statutu PZD:

- ▶ osoba zamieszkująca na działkach w ROD,
- ▶ osoba, która posiada ponadwymiarowe altany czy w inny sposób narusza przepisy prawa. **AM**

Prawidłowe zawiadomienie

Zgodnie z § 60 Statutu PZD zarząd ROD, na co najmniej 14 dni przed planowanym walnym zebraniem, zawiadamia pisemnie członków PZD o terminie, godzinie, miejscu i proponowanym porządku obrad walnego zebrania ROD. W tym samym zawiadomieniu zarząd ROD musi powiadomić działkowców również o miejscu, terminie i godzinach wyłożenia materiałów sprawozdawczych, które będą przedmiotem walnego zebrania. W treści zawiadomienia o walnym zebraniu będzie zawarta również informacja o proponowanym drugim terminie walnego zebrania (na wypadek braku kworum) i pouczenie, iż uchwały podjęte w drugim terminie są ważne bez względu na liczbę osób obecnych na walnym zebraniu i obowiązują wszystkich działkowców w ogrodzie.

Zawiadomienie może zostać wysłane za pośrednictwem tradycyjnej poczty, na adres wskazany przez członka PZD w ROD – należy pamiętać, iż o każdorazowej zmianie miejsca zamieszkania i adresu do korespondencji członek PZD w ROD musi powiadomić zarząd ROD (brak zgłoszenia zmiany, oznaczać będzie, że doręczenie na adres

znajdujący się w rejestrze uważane będzie za prawidłowe i skuteczne). Jeżeli członek PZD wyraził pisemną zgodę i wskazał adres e-mail, zaproszenie może zostać wysłane również na adres poczty elektronicznej. Prawidłowe będzie również osobiste wręczenie zawiadomienia, przekazane za pokwitowaniem odbioru członka PZD. **podpis**

Zadecyduj o inwestycji lub remoncie w ROD

Czas walnych zebrań w ROD to czas decyzji o przystąpieniu do remontu lub inwestycji w ROD. Warto, aby ogrody zmieniały swój wizerunek, ale często to także konieczność podjęcia remontu wysłużonej infrastruktury lub wyposażenie w nową.

Trudno sobie wyobrazić ROD bez podstawowej infrastruktury, jak: sieć energetyczna, wodociągowa, budynki oraz ogrodzenia. Warto również pomyśleć o przyjaznych alejkach wewnątrz ogrodu, ich oświetleniu przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii np. lamp solarnych, ławeczkach, dobrze zorganizowanych terenach ogólnych, przeznaczonych do wspólnego wypoczynku i rekreacji. Coraz częściej na terenie ROD można spotkać plenerowe siłownie. Zarząd ROD, zgodnie z § 64 pkt 8 Statutu PZD, chcąc rozpocząć inwestycję, musi uzyskać zgodę walnego zebrania. Przygotowując na walne zebranie wnioski, wskazuje w nim przewidywany koszt prac, potwierdzony wstępnym kosztorysem robót, termin realizacji zadania oraz źródła finansowania. Na tej podstawie walne zebranie podejmuje uchwałę w sprawie realizacji zadania inwestycyjnego lub remontowego. Jeśli realizowane są dwa zadania, należy podjąć oddzielną uchwałę dla każdego z nich, ze wskazaniem partycypacji członków zwyczajnych na ten cel.

Zatem przed walnym zebraniem zarząd ROD winien określić jakie zadania wymagają najpilniejszej realizacji, aby tych decyzji nie odkładać do następnego roku. Działkowcy oczekują, aby wizerunek ich ogrodu się zmieniał, aby poprawiały się standardy funkcjonowania ogrodu w tym sprawnie funkcjonujące instalacje, czy przyjazna działkowcom i ich rodzinom infrastruktura. Dla wielu działkowców ROD to drugi dom, to miejsce aktywnego spędzania czasu nie tylko przy pracach związanych z uprawianiem działki, ale także wypoczynku i relaksu. Dobrze zagospodarowany ogród to wymóg czasu, to także społeczny odbiór współczesnego ogrodnictwa, to wizerunek zarządcy, to ochrona przed zakusami władz do likwidacji ogrodu. **MK**

Zastępstwo na walnym

Przy okazji walnych zebrań często powraca pytanie o możliwość zastępstwa na walnym zebraniu.

Zgodnie z § 14 Statutu PZD, prawa członkowskie działkowcy mogą wykonywać wyłącznie osobiście. W kontekście walnych zebrań sprawozdawczych będą to przede wszystkim: prawo udziału w walnym zebraniu ROD, możliwość zabierania głosu i głosowania nad uchwałami, bycia wybranym do składu

organów ROD oraz występowanie z wnioskami. Charakter i istota tych praw sprawia, że ich realizowanie przez inną osobę niż sam działkowiec (członek PZD) tak naprawdę pozbawia je sensu i znaczenia, gdyż to działkowiec a nie osoba, która go zastępuje będzie związana obowiązkiem ponoszenia obciążeń finansowych

wynikających z decyzji podjętych na walnym zebraniu. Należy mieć również na względzie fakt, że każdy z członków PZD składając deklarację członkowską zobowiązał się do przestrzegania przepisów Statutu PZD, który jasno stanowi o osobistym wykonywaniu wszystkich praw i obowiązków działkowca. **MU**

Jakich uchwał nie może podejmować WZ?

Walne zebranie jest najwyższym organem w ROD, jednak nie może podejmować decyzji w każdej sprawie. Zarówno kompetencje walnego zebrania, jak i innych organów określone są w Statucie PZD i z nich muszą wynikać podejmowane decyzje. Uchwały walnych zebrań, które nie będą zgodne z obowiązującymi przepisami prawnymi, będą eliminowane z obrotu prawnego poprzez stwierdzenie ich nieważności lub uchylanie przez okręgowy zarząd PZD.

Walne zebranie **nie może** uchwalić:

- wysokości składki członkowskiej za przynależność do PZD (kompetencja KR PZD), wysokości partycypacji (kompetencja KR PZD),
- wysokości opłat ogrodowych wnoszonych przez nowego działkowca wynikających z § 147 ust. 1 pkt 1 Statutu PZD – przeznaczonych na inwestycje – kompetencja zarządu ROD oraz z § 147 ust. 1 pkt 2 Statutu PZD – przeznaczonych na wydatki związane z zarządzaniem ROD – kompetencja okręgowego zarządu PZD,
- wysokości odsetek – obowiązują odsetki ustawowe,
- opłat za przeniesienie prawa do działki – nie wolno pobierać żadnych opłat od tych czynności,
- zwolnienia z opłat ogrodowych, innych opłat niemających się w ramach uprawnień ustawowych, np. za wjazd na teren ogrodu czy opłata ekologiczna. **ZRS**

Małżonkowie na walnym zebraniu

Jeśli małżonkowie użytkujący wspólną działkę są członkami PZD, każdemu z nich przysługuje prawo do udziału i głosowania na walnym zebraniu. Oznacza to możliwość zabrania głosu w dyskusji podczas walnego zebrania oraz głosowanie nad uchwałami, czy udział w wyborach. Przy czym trzeba pamiętać, że udział w wyborach małżonków to nie tylko prawo głosowania, ale również możliwość wyboru do organów ROD lub jako delegata na okręgowy zjazd PZD.

Często mamy więc sytuację, gdzie z jednej działki będą oddawane dwa głosy, co często – choć niesłusznie – jest kwestionowane przez pozostałych uczestników walnych zebrań. Prawo „podwójnego głosu” wynika bowiem z faktu posiadania przez małżonków statusu członków PZD, a nie jest związane bezpośrednio z działką (na zasadzie jedna działka jeden głos).

Bierne prawo wyborcze polega zaś na możliwości bycia wybranym, czy to na przewodniczącego wal-

nego zebrania, czy też powołania w skład komisji (mandatowej, uchwał i wniosków), a przede wszystkim jest to prawo bycia wybranym w skład organów PZD. To prawo w wypadku małżonków według postanowień Statutu PZD podlega jednak ograniczeniu. § 34 ust. 3 Statutu PZD stanowi, że małżonkowie nie mogą być członkami organu w tej samej jednostce organizacyjnej PZD, czyli w tym przypadku na poziomie ogrodu. **MARCIN JUSZCZEL**

Co może walne zebranie?

Czy walne zebranie uznając, że jest najwyższym organem w ROD, może podejmować uchwały nienależące do jego kompetencji, np. pozbawienie członkostwa, czy wypowiedzenie umowy dzierżawy działkowej?

Każdy organ PZD może podejmować decyzje wyłącznie w sprawach, które leżą w jego kompetencjach określonych Statutem PZD. Niedopuszczalna jest sytuacja, aby w tej samej sprawie decyzje mogły podejmować różne organy PZD, bowiem wprowadziłoby to bałagan i brak możliwości skutecznego eliminowania z obrotu prawnego decyzji podjętych z naruszeniem prawa. Skoro decyzje w danej sprawie może podejmować tylko organ, który ma te sprawy w swoich kompetencjach, walne zebranie, mimo że jest najwyższym organem PZD w ROD, nie może podejmować uchwał w sprawie pozbawienia członkostwa, nie może wypowiedzieć umowy dzierżawy działkowej, ani też zatwierdzić przeniesienia prawa do działki. **ZRS**

Decyzje WZ a inwestycje

Czy muszę zapłacić za inwestycję, jeśli jej nie chcę w ogrodzie, a walne zebranie zadecydowało o jej realizacji?

Uchwały podjęte na walnym zebraniu obowiązują wszystkich działkowców w ROD, zarówno członków PZD, jak i działkowców niebędących członkami. Jeśli więc walne zebranie zadecyduje o realizacji zadania inwestycyjnego oraz partycypacji finansowej przypadającej na jedną działkę – wszyscy działkowcy w ogrodzie będą musieli brać udział w kosztach. Warto wy-

jaśnić, że przykładowa inwestycja polegająca na elektryfikacji ogrodu polega na takim rozproszczeniu sieci energetycznej na terenie ogólnym ogrodu, aby można było podłączyć do niej każdą działkę. Jest to więc inwestycja doprowadzająca energię do każdej działki w ogrodzie, ale nie rozpraszająca linii energetycznej na indywidualnej działce. Daje taką możliwość,

o ile działkowiec zdecyduje się na to, żeby na swojej działce mieć prąd. Ta inwestycja będzie częścią infrastruktury ROD. Obowiązek uczestniczenia działkowca w pokrywaniu kosztów funkcjonowania ROD, w skład których wchodzi wydatki na inwestycje, remonty i bieżącą konserwację infrastruktury, reguluje art. 33 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1) ustawy o ROD. **ZRS**

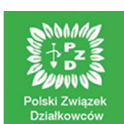
Koniec kadencji w PZD

W roku 2019 kończy się kadencja organów PZD, od ogrodów poprzez okręgi na organach krajowych kończąc. Jest to wielkie wydarzenie w życiu całego Związku. W ROD na zebraniach sprawozdawczo-wyborczych zostanie dokonana ocena mijającej kadencji, dorobku wypracowanego przez organy i działkowców przez ostatnie 4 lata, a także przyjęcie nowego programu działania na następną kadencję oraz wybór władz ogrodowych i delegatów na okręgowe zjazdy.

Po odbyciu zebrań sprawozdawczo-wyborczych w ROD we wszystkich okręgach zostaną przeprowadzone okręgowe zjazdy delegatów, które podsumują i oceniają mijającą kadencję zatwierdzając sprawozdanie z działalności okręgowej rady i okręgowej komisji

rewizyjnej za kadencję, udzielając absolutorium ustępującemu okręgowemu zarządowi, uchwalając program działania okręgu i ustalając liczbę oraz wybierając członków okręgowej rady i okręgowej komisji rewizyjnej, jak również delegatów na Krajowy Zjazd De-

legatów. Okręgowe zjazdy delegatów muszą się odbyć do dnia 30 września 2019 roku. Na szczelnie krajowym podsumowanie i ocena mijającej kadencji oraz wybory nowych władz na nadchodzące 4 lata odbędą się na XIV Krajowym Zjeździe Delegatów, który Krajowa Rada PZD zwołała na 6 i 7 grudnia 2019 roku. W Krajowym Zjeździe Delegatów PZD weźmie udział 258 delegatów. Delegaci zatwierdzą sprawozdanie Krajowej Rady i Krajowej Komisji Rewizyjnej za okres kadencji, udzielą absolutorium Krajowej Radzie, uchwalą program działania na kolejną kadencję i dokonają wyboru członków Krajowej Rady i Krajowej Komisji Rewizyjnej na nową kadencję. **ZRS**

Chcesz

wiedzieć więcej?

Odwiedź
nas na...
www.pzd.pl

Pożyczki i dotacje dla ROD udzielone w 2018 roku

Jednym z priorytetowych zadań dla Związku jest realizacja inwestycji i remontów w ogrodach, aby lepiej służyć działkowcom oraz okolicznym mieszkańcom. W ramach funkcjonujących w Polskim Związku Działkowców funduszy celowych, zarządy ROD mogą ubiegać się o dofinansowanie realizowanych zadań inwestycyjno-remontowych w ROD.

Fundusz Samopomocowy funkcjonujący w Polskim Związku Działkowców gromadzi środki celowe przeznaczone na niskooprocentowane pożyczki dla ROD. Środki te stanowią źródło szybkiego finansowania inwestycji i remontów w ROD takich jak budowa i modernizacja infrastruktury ogrodowej oraz wykonanie jej remontu. W 2018 roku oprocentowanie wynosiło 2% w skali roku. Krajowy Zarząd w 2018 roku udzielił pożyczek dla 61 ROD na łączną kwotę 2 995 660,00 zł. Pożyczki z Funduszu Samopomocowego cieszą się uznaniem wśród

zarządów ROD, gdyż pozwalają zabezpieczyć środki na realizację zadania, a ich spłatę rozłożyć można maksymalnie na 5 lat, przy wskazaniu partycypacji finansowej działkowców jako opłaty na spłatę pożyczki. Powyższa opłata stanowi partycypację działkowców w kosztach inwestycji. Spłata pożyczki następuje w latach kolejnych.

Z Funduszu Rozwoju, będącego w dyspozycji Jednostki Krajowej oraz okręgów udzielane zostały dotacje dla ROD realizujących inwestycje i remonty typu: modernizacja sieci energetycznej, sieci wodociągowej,

modernizacja i budowa ogrodzenia, remont parkingu, remont domu działkowca, budowa siedziby zarządu ROD, jako uzupełnienie środków własnych. Dotacje pochodzące z Funduszu Rozwoju na szczeblu krajowym i okręgowym są bezzwrotne oraz udzielane na realizację konkretnego zadania inwestycyjnego lub remontowego. W ramach tego Funduszu PZD udzielił dotacji dla 619 ROD w łącznej kwocie **4 801 283,00 zł**. Ponadto Krajowy Zarząd PZD przekazał następujące środki:

- w ramach Funduszu Na Usuwanie Skutków Klęsk Żywiolowych – udzielając dotacji dla 13 ROD na łączną kwotę **87 800,00 zł**; łącznie z tego Funduszu przekazano już środki w kwocie 2 344 206,00 zł.
- w ramach Funduszu przeznaczonego na Budowę Siedzib Dla Zarządów ROD – udzielając dotacji dla 13 ROD na łączną kwotę **117 800,00 zł**.

Dzięki wsparciu finansowemu PZD, ciężaru realizacji inwestycji nie ponoszą tylko sami działkowcy, a ROD zostają wyposażone w nową lub zmodernizowaną infrastrukturę, która będzie lepiej służyć działkowcom i ich rodzinom. **MOKWGG**

AG ARCHITECT

Warto wspierać budowę siedzib dla zarządów ROD

Od kwietnia 2018 r. realizowany jest w PZD Program budowy siedzib dla zarządów ROD. Dotychczas siedziby zapewniono w 355 z 1013 ROD, które do tej pory ich nie posiadały i które stanowią 22% wszystkich ogrodów w PZD.

Wsparcie w realizacji programu budowy siedzib – merytoryczne i finansowe – udzielane jest ogrodom przez Jednostkę Krajową PZD oraz okręgi. Jednakże bez wsparcia działkowców program ten nie będzie mógł być w pełni zrealizowany. Dlatego też zachęcamy działkowców do wspierania zarządów ROD w podejmowanych przez nie inicjatywach zmierzających do wybudowania siedziby ROD lub adaptacji na siedzibę ogrodu już istniejących budynków (gospodarczych, altan działkowych). Apelujemy do działkowców o aprobatę działań zarządów ROD zmierzających do budowy siedziby ogrodu poprzez aktywny udział w walnym zebraniu i oddanie głosu popierającego budowę siedziby.

Warto wspierać budowę siedzib – posiadanie ich jest bowiem niezbędne dla prawidłowego i rzetelnego wykonywania przez zarządy ROD statutowych obowiązków, ułatwia odbywanie posiedzeń organów, przyjmowanie działkowców oraz pozwala na przechowywanie i prawidłowe zabezpieczenie dokumentów ogrodu (co jest szczególnie istotne w świetle obowiązków wynikających z nowych regulacji w zakresie ochrony danych osobowych). Własna siedziba znacznie ułatwia realizację zadań statutowych, oświatowych i informacyjnych, stanowiąc jednocześnie miejsce spotkań i integracji wszystkich działkowców. **LZ**

PODSUMOWANIE ROKU 2018

Otwarty Program Społecznego Rozwoju ROD

W celu realizacji zadań rodzinnych ogrodów działkowych, które zostały określone w ustawie o ROD z dnia 13 grudnia 2013 roku, Krajowa Rada PZD w dniu 22 marca 2016 roku uchwaliła Otwarty Program Społecznego Rozwoju ROD. Główne założenia programu to otwarcie ogrodów, ich unowocześnienie oraz przeobrażenie ogrodów w miejsca bezpieczne, ciekawe i chętnie odwiedzane przez lokalną społeczność.

Zarządy rodzinnych ogrodów działkowych w 2018 roku zorganizowały wiele wydarzeń i podjęły inicjatywy, dzięki którym otwarto ogrody dla okolicznych mieszkańców, realizując tym samym funkcje prospołeczne ROD. W 1404 rodzinnych ogrodach działkowych zorganizowano obchody Dni Działkowca. Często uroczystości te były połączone z jubileuszami powstania ogrodów. Najwięcej ogrodów, bo 186 zorganizowało Dni Działkowca w Okręgu w Bydgoszczy, a najmniej w Okręgu w Częstochowie – 13. Jubileusze powstania ROD obchodziły 332 ogrody. Poprzedni rok obfitował w wiele wydarzeń zachęcających do odwiedzenia rodzinnych ogrodów działkowych. Ogrody w ramach dni otwartych ROD udostępniały swoje tereny dla zwiedzających umożliwiając im poznanie swojego funkcjonowania oraz historię. Dla dzieci otwierano ścieżki edukacyjne oraz przeprowadzano zielone lekcje przyrody. W ramach prowadzonej edukacji ekologicznej rodzinne ogrody działkowe podjęły współpracę ze szkołami, przedszkolami i organizacjami młodzieżowymi. Instruktorzy ogrodowi oraz

działkowcy przekazywali dzieciom i młodzieży z tych placówek informacje o roślinach, sposobach ich uprawy oraz roli terenów zielonych w przestrzeni miejskiej. Zarząd ROD „Biały Kamień” w Wałbrzychu (Okręg Sudecki) przekazał uczniom jednej ze szkół podstawowych działkę w bezpłatne użytkowanie. W ten sposób dzieci pod nadzorem instruktora ds. ogrodnictwa nabyły praktyczną wiedzę o sadzeniu roślin, ich znaczeniu dla człowieka i środowiska. Ogrody zorganizowały różnego rodzaju imprezy np.: biegi, rajdy rowerowe, pikniki rodzinne, turnieje sportowe, wspólne oglądanie meczów piłkarskich. W ROD „Katarzynka” w Nakle nad Notecią (Okręg w Bydgoszczy) odbył się piknik integracyjny dla niepełnosprawnych uczniów z Zespołu Szkół Specjalnych w Karnowie. Wiele ogrodów pamiętało również o najmłodszych i z okazji Dnia Dziecka i mikołajek odbyły się konkursy i zabawy połączone z wręczeniem prezentów i słodyczy. Z okazji Dnia Seniora w ROD „Piotruś” w Styrzyczu (Okręg w Lublinie) odbyła się impreza, głównie dla seniorów, ale wzięli w niej udział

również inni działkowcy i okoliczni mieszkańcy. Zarząd ROD im. Powstańców Wielkopolskich w Chodzieży (Okręg w Pile) przygotował dla seniorów wczasy „Pod orzechami” udostępniając im dom działkowca oraz tereny ogólne ogrodu. Dla zachowania zdrowia i podtrzymania kondycji fizycznej ROD „Malwa” w Białej Podlaskiej (Okręg w Lublinie) zorganizował zajęcia fizyczne na świeżym powietrzu, a w ROD „Nad Strumykiem” w Toruniu (Okręg Toruńsko-Włocławski) zainstalowano siłownię pod gołym niebem.

Realizowanie przez zarządy rodzinnych ogrodów działkowych założeń Otwartego Programu Społecznego Rozwoju ROD poprzez organizowanie w 2018 roku imprez i ciekawych wydarzeń dla działkowców, ich rodzin, znajomych i członków społeczności lokalnych przyczyniło się do przybliżenia im walorów i znaczenia ogrodów. Dzięki temu ROD stają się miejscem odwiedzin, spacerów, przebywania na łonie natury, zyskując tym samym coraz szersze uznanie wśród społeczeństwa.

LUKASZ ŁUKOMSKI

PZD w liczbach

Jednostka Krajowa PZD corocznie ustala na koniec roku kalendarzowego stan posiadania. Badanie prowadzone jest we współpracy z Okręgowymi Zarządami PZD. Na zmianę stanu jednostek terenowych (ROD), ich powierzchnię i liczbę działek wpływ mają następujące zdarzenia: likwidacje części lub całości ROD, łączenie ROD lub ich podziały, zmiany stanu zagospodarowania ogrodów, zagospodarowywanie terenów dotychczas nieurządzonych, regulacje stanów prawnych gruntów ROD czy pozyskiwanie terenów zamiennych w ramach procesów likwidacyjnych.

Z pozyskanych danych wynika, że na dzień 31 grudnia 2018 roku w strukturze PZD pozostawało 4626 ROD, o łącznej powierzchni 40 394,4839 ha, na której urządzonych zostało 908 523 działek rodzinnych.

Przedmiotowe dane PZD przekazuje także do Głównego Urzędu Statystycznego. Należy pamiętać, że tereny rodzinnych ogrodów działkowych to urządzona zieleń działkowa, to bezcenne obszary różnorodnych ekosystemów dla coraz bardziej betonowych miast, borykających się ze smogiem. To zdrowe płuca miast, to miejsce aktywnego wypoczynku dla działkowców oraz azyl dla lokalnej społeczności, tej najmłodszej, ale i dla seniorów. Zatem bardzo istotne jest zachowanie potencjału ROD. **MOKWGG**

Udział działkowców w wyborach samorządowych

W przeprowadzonych w 2018 roku wyborach samorządowych kandydowało co najmniej 341 działkowców. Najwięcej kandydatów było w Okręgu Śląskim – 75 i Okręgu w Szczecinie – 61, a najmniej w Okręgu Małopolskim – 5 i Okręgu Podkarpackim – 3. Spośród kandydujących działkowców 181 zostało wybranych na stanowiska lub do struktur samorządowych. Prezydentami 6 miast (Białystok, Częstochowa, Grudziądz, Mysłowice, Siedlce, Toruń) zostali działkowcy, natomiast 8 działkowców zostało wybranych na burmistrzów (Brusy, Brzeg, Koronowo, Łañcut, Mroczka, Nakło, Radzyń Chełmiński, Strzelce Krajeńskie). Ponadto 129 działkowców zdobyło mandaty radnych miast i gmin, 26 działkowców zostało radnymi powiatu, a 3 – radnymi sejmików wojewódzkich, natomiast 4 działkowców zostało wybranych na starostów. Najwięcej działkowców zostało wybranych na stanowiska i do struktur samorządowych z następujących Okręgów: Śląski – 21, w Pile i Legnicy – 15, w Szczecinie – 12. Oprócz wyżej wymienionych osób, do władz samorządowych wybrano 57 działkowców będących jednocześnie działaczami PZD. 46 z nich zdobyło manda-

ty radnych miast i gmin, 8 – mandaty radnych powiatu, 1 – mandat radnego sejmiku wojewódzkiego, 1 osoba została wójtem. W wyborach samorządowych kandydowały również osoby niebędące działkowcami, ale cieszące się poparciem i autorytetem działkowców oraz struktur związkowych, ponieważ w swojej dotychczasowej działalności samorządowej wykazali się poparciem i pomocą dla rodzinnych ogrodów działkowych. 142 z nich odniosło sukces wyborczy. 36 zostało prezydentami miast, 59 – burmistrzami, a 35 – radnymi miast i gmin. Ponadto 4 zdobyło mandaty radnych sejmików wojewódzkich, 3 zostało starostami, 3 – wójtami, jedna osoba została marszałkiem województwa i jedna zdobyła mandat radnego powiatu.

Wybór działkowców na stanowiska oraz do struktur samorządowych stwarza możliwość reprezentowania interesów rodzinnych ogrodów działkowych oraz PZD oraz bezpośredniego działania na ich korzyść. Natomiast osoby sprzyjające ogrodom w samorządach dają nadzieję na dodatkową pomoc i wsparcie.

LUKASZ ŁUKOMSKI

Potrzeby i perspektywy inwestycyjne w Polskim Związku Działkowców

Na posiedzeniu w dniu 5 grudnia 2018 r. Krajowa Rada PZD zapoznała się z informacją przygotowaną w oparciu o informacje przesłane z okręgów w zakresie „Potrzeb i perspektyw inwestycyjnych w Polskim Związku Działkowców”.

Materiał wskazuje, iż jednym z ważniejszych problemów w Związku jest dekapitalizacja infrastruktury w ROD. Ogrody są coraz starsze, a więc i ich infrastruktura wymaga większych nakładów finansowych. Dzięki działaniom Związku, który aktywnie wspiera ogrody, w latach 2015-2017 zrealizowano 7824 zadań inwesty-

cyjno-remontowych w ROD na łączną kwotę prawie 120 mln zł na terenie całej Polski. Nie zaspokaja to jednak wszystkich istniejących potrzeb.

Z przeanalizowanych danych wynika, iż niezbędna jest realizacja co najmniej 8522 zadań w ogrodach usytuowanych w całej Polsce na ponad 400 mln zł. Biorąc pod uwagę

dotychczasowe tempo, należy uznać, że mogłyby zostać zrealizowane w ciągu najbliższych 8 lat.

Związek od lat dokłada wszelkich starań, aby wspierać ogrody, jednakże środki, jakimi dysponuje są bardzo ograniczone. Widoczny jest również postępujący wzrost pomocy finansowej ze środków zewnętrznych dla ROD. Jest to

głównie wynik coraz częstszego stosowania zapisu art. 17 ustawy o ROD w zakresie udzielania dotacji celowych z budżetów gminnych.

Poszukując nowych źródeł wsparcia finansowego, w dniu 25 września 2018 r. Krajowy Zarząd PZD wystąpił do 6 ministerstw z pismami, w których zwrócił się o włączenie PZD do obecnie funkcjonujących programów pomocowych, bądź ewentualnie stworzenie wspólnie z ministerstwami nowego autorskiego programu, który byłby dedykowany wyłącznie rodzinnym ogrodom działko-

wym. Również część okręgów wystąpiła do wojewodów, sejmików i marszałków województw.

Związek w dalszym ciągu będzie podejmował działania zmierzające do pomocy ROD. Jednakże, aby możliwe było zaspokajanie potrzeb inwestycyjnych w ROD zarządy ROD winny inicjować, a walne zebrania podejmować decyzje w przedmiocie realizacji zadań inwestycyjno-remontowych w ROD. Dlatego zachęcamy działkowców, aby zainteresowali się tym tematem

Fot. pixabay

w swoim ROD i uczestnicząc w walnych zebraniach głosowali za realizacją inwestycji, która z pewnością przyczyni się nie tylko do bardziej komfortowego korzystania z infrastruktury działkowej, ale i lepszego postrzegania ROD wśród społeczności lokalnej.

AR

Miesięcznik

działkowiec

Tradycja i doświadczenie

Kilkudziesięcioletnia historia istnienia „działkowca” świadczy nie tylko o ogromnym doświadczeniu w przekazywaniu wiedzy ogrodniczej. To również dowód budowanej przez dziesięciolecia renomy pisma i zaufania, jakim cieszy się ono wśród pokoleń działkowców i ogrodników amatorów. Mając na względzie zmieniające się potrzeby czytelników, pismo również nieustannie się zmienia, łącząc przy tym tradycję z nowoczesnością i zachowując niezmiennie wysoki poziom publikacji.

Lider na rynku

„Działkowiec” jest najpoczytniejszym, wysokonakładowym, szeroko dostępnym magazynem przeznaczonym dla wszystkich miłośników ogrodnictwa w Polsce. Jest liderem na rynku czasopism ogrodniczych, zarówno pod względem nakładu, sprzedaży, jak i ilości prenumerat!

Kto czyta „działkowca”?

Odbiorcami „działkowca” są przede wszystkim działkowcy w ROD, ale także inni ogrodnicy amatorzy, użytkownicy ogrodów przydomowych i działek rekreacyjnych. Wszyscy nowi użytkownicy działek w ROD, otrzymują bezpłatnie przez jeden rok prenumeratę „działkowca”, a potem mogą zdecydować o jej przedłużeniu. Egzemplarze „działkowca” dostępne są we wszystkich bibliotekach ogrodniczych ROD. Pismo kolportowane jest również do wielu bibliotek, szkół i uczelni.

Bogactwo wiedzy

Celem „działkowca” jest przekazywanie rzetelnej, praktycznej i użytecznej wiedzy. Pismo to specjalizuje się jako jedyne, nie tylko w szeroko pojętym ogrodnictwie amatorskim, ale także w ogrodnictwie działkowym.

- „Działkowiec” prezentuje pełen zakres wiedzy ogrodniczej z wszystkich najważniejszych dziedzin ogrodnictwa, takich jak: rośliny ozdobne, rośliny sadownicze, warzywa, zioła, uprawa i nawożenie, ochrona roślin.
- Doradza jak pomysłowo, efektywnie i funkcjonalnie urządzić działkę. Publikuje gotowe projekty np. rabat, kącików wypoczynkowych, kącików dla dzieci, ścieżek, skalniaków, oczek wodnych.
- Zamieszcza porady praktyczne dotyczące pielęgnacji roślin, materiałów, narzędzi i sprzętu ogrodniczego.
- Przedstawia nowe trendy w ogrodowej modzie, nowości odmianowe, nowinki techniczne i ciekawostki ogrodnicze.
- W dziale „Kuchnia” prezentuje zdrowe, pyszne i nierzadko oryginalne przepisy kulinarne z roślin uprawianych na działkach.

Jak nabyć „działkowca”?

Najprościej, najtaniej, najpewniej i najszybciej można otrzymać „działkowca” w prenumeracie. Dodatkową zaletą takiej formy sprzedaży jest darmowa wysyłka i gwarancja stałej ceny przez cały okres trwania subskrypcji. Zarówno prenumeratę, jak i egzemplarze pisma zamawiać można za pośrednictwem witryny www.dzialkowiecsklep.pl oraz telefonicznie pod numerem 22-101-34-34. „Działkowiec” dostępny jest w punktach sprzedaży prasy w całym kraju. Nabywać go można również w marketach, ostatnio pojawił się np. w sieci „Biedronka”. Alternatywą dla posiadania własnego egzemplarza pisma jest jego lektura w bibliotece ogrodowej. SŁAWOMIR MILEWSKI

Wydawany już od 70 lat miesięcznik „działkowiec” to pismo o ogromnych tradycjach, skupiające w sobie to co najlepsze na polskim rynku publikacji ogrodniczych, a jednocześnie nieprzerwanie utrzymujące na nim pozycję lidera.

- W dziale „Zdrowie” doradza jak dbać o własne zdrowie, propaguje m.in. zdrowy styl życia, zdrowe rośliny, a także zasady hortiterapii – coraz popularniejszej dziedziny nauki, wykorzystującej aktywność w ogrodzie i samo przebywanie wśród roślin do poprawy zdrowia i relacji społecznych.

► W dziale „Nasze Działki” publikuje ciekawe relacje z działek i ogrodów w całej Polsce, co jest możliwe m.in. dzięki sprawnemu zespołowi redaktorów współpracujących w różnych okręgach PZD.

► W rubryce „Porady prawne” podaje wyjaśnienia najważniejszych i aktualnych kwestii prawnych związanych z użytkowaniem działki i członkostwem w Związku.

► Lektura działu „Wiadomości” pozwoli każdemu być na bieżąco z aktualną sytuacją Związku oraz wydarzeniami w Związku i ogrodach!

Polskie realia

Wielką zaletą „działkowca” jest to, że wiedza w nim przekazywana jest adekwatna do polskich realiów, w odróżnieniu od niektórych innych wydawnictw, stosujących przedruki ze swoich zachodnioeuropejskich wersji, opisujących inne warunki przyrodnicze. Autorami publikacji w „działkowcu” są wyłącznie polscy naukowcy, ogrodnicy i praktycy, którzy polecają metody uprawy, gatunki i odmiany roślin dobrze sprawdzone w polskich warunkach.

Najlepsi autorzy

Wysoki poziom wiedzy prezentowanej w „działkowcu” zawdzięcza on m.in. współpracy z naukowcami i praktykami z najlepszych polskich uczelni, instytutów i ośrodków naukowych, często będącymi autorytetami w swojej dziedzinie, dobrze znającymi specyfikę ogrodnictwa działkowego w naszym kraju. Nieustannie pozyskuje też nowych autorów, którzy wnoszą do pisma nową wiedzę i doświadczenia. „Działkowiec” współpracuje m.in. z takimi instytucjami jak: Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Lublinie i Wrocławiu, Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach, Ogród Botaniczny PAN w Powsinie, Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Instytut Żywności i Żywności w Warszawie.

Badanie KZ PZD dotyczące ogrodów w miejscowych planach i studium

W ostatnim czasie Jednostka Krajowa PZD przeprowadziła badanie w zakresie sytuacji ROD pod względem ujawniania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz studium, która ma znaczenie dla spokojnego funkcjonowania ROD, gdyż przeznaczenie terenu ogrodu pod inny cel niż zieleni działkowa (ZD), wiąże się prędzej czy później z jego likwidacją.

Powyższe badanie pokazało, iż prawie 70% powierzchni ROD ujęta jest w miejscowych planach i studiach, jako zieleni działkowa, 25% powierzchni ROD ma inne przeznaczenie, a co do 5% powierzchni ROD brak jest powyższych dokumentów. W najlepszym położeniu są ogrody usytuowane na terenie działania okręgów: Podlaskiego, Toruńsko-Włocławskiego, w Legnicy, Łódzkiego, Świętokrzyskiego, w Gorzowie Wlkp. i w Pile. Z kolei najcięższą sytuację mają ogrody z okręgów: Małopolskiego, Pomorskiego i Mazowieckiego.

Przeprowadzone przez KZ PZD badanie dodatkowo obejmowało ogrody w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców, gdzie 63% powierzchni ROD znajdujących się w miastach ujęta jest jako ZD, 34% powierzchni ROD jest przeznaczona na inne cele, a co do 3% powierzchni ROD w miastach brak jest miejscowych planów bądź studiów. W najlepszym położeniu są ogrody

w: Białymstoku, Tychach, Rudzie Śląskiej, Rybniku, Dąbrowie Górniczej, Kaliszu, Olsztynie, Kielcach i Łodzi. Natomiast w najgorszej sytuacji są ogrody w: Krakowie, Płocku i Gliwicach.

Pamiętajmy, że od zapisów w tych dokumentach uzależnione jest dalsze istnienie ROD. Dlatego nie tylko zarządy ROD, ale również i działkowcy, winni monitorować sytuację swoich ogrodów, sprawdzać strony internetowe, prasę lokalną oraz obwieszczenia, gdzie zamieszczane są informacje o przystąpieniu do sporządzania planu bądź studium i reagować, poprzez zgłaszanie wniosków i uwag o zachowanie bądź przeznaczenie terenów ogrodów pod zieleni działkową, a także uczestniczyć w debatach publicznych, na których omawiane są powyższe sprawy. Dzięki aktywności zarządów ROD i działkowców, a więc mieszkańców danej gminy, możemy zapewnić bezpieczeństwo naszym ogrodom. AR

Czemu ma służyć Fundusz Amortyzacyjny w ROD?

Przeprowadzone w 2018 roku badanie w zakresie „Potrzeb i perspektyw inwestycyjnych w Polskim Związku Działkowców” wykazało na znaczne potrzeby inwestycyjne w ROD. W wielu ogrodach infrastruktura ogrodowa uległa zdekapitalizowaniu, gdyż w znacznej większości ma ona powyżej 30 lat. Związek dokłada wszelkich starań, aby wspierać ogrody, jednakże środki, jakimi dysponuje PZD są bardzo ograniczone. Brak jest dostatecznych źródeł, które stałyby Fundusz Rozwoju ROD w ogrodach, okręgach i w Jednostce Krajowej PZD, co umożliwiłoby większe wsparcie realizowanych zadań i przekazywanie większej liczby dotacji dla ROD.

Dlatego też Uchwałą nr 9/XXV/2018 z dnia 5 grudnia 2018 r. Krajowa Rada PZD podjęła decyzję o utworzeniu Funduszu Amortyzacyjnego w Polskim Związku Działkowców. Będzie on funduszem celowym na poziomie ROD, którego środki będą przeznaczane wyłącznie na finansowanie remontów w ROD. Fundusz pozostanie w wyłącznej dyspozycji walnego zebrania członków ROD, który jako jedyny organ będzie upoważniony do decydowania na jakie zadania winien

być przeznaczony. Celem Funduszu jest gromadzenie środków finansowych na infrastrukturę w ROD, która uległa dekapitalizacji z uwagi na upływ czasu oraz jej zużycie w związku z użytkowaniem. Dalsze „konsumowanie” infrastruktury w ROD bez podejmowania działań odtworzeniowych nie powinno mieć miejsca, gdyż ogrody winny służyć nie tylko obecnym działkowcom, ale i przyszłym pokoleniom.

Jednocześnie Krajowy Zarząd PZD postanowił przeprowadzić konsulta-

cje co do zapisów projektu uchwały w sprawie zasad jego funkcjonowania. Pozwoli to na uzyskanie opinii szerszego grona osób zainteresowanych oraz zredagowanie zapisów uchwały tak, aby funkcjonowanie Funduszu przyniosło wymierne efekty w postaci odtwarzania i remontów istniejącej infrastruktury w ROD.

Krajowy Zarząd PZD uznał również, iż Fundusz Amortyzacyjny winien obowiązywać nie wcześniej niż od 1 stycznia 2020 roku. AR

Woda w ROD

Dostarczenie wody przez dostawcę zewnętrznego, tj. gminne lub miejskie przedsiębiorstwo wodociągowe do ROD, jak również pobór przez ogrody wód z własnych ujęć (studni, stawów, rzek, jezior) wiąże się z obowiązkowymi opłatami. Opłaty te, obejmujące wszystkie koszty związane z poborem wody przez ROD z własnego ujęcia i rozprowadzeniem jej poprzez sieć ogrodową lub związane z dostarczeniem wody przez dostawcę zewnętrznego do ROD ponoszone są przez działkowców poprzez wniesienie opłaty wodnej oraz opłaty ogrodowej.

Do wnoszenia opłaty wodnej zobowiązani są działkowcy, których działki podłączone są do wodnej sieci ogrodowej i którzy korzystają z wody dla własnych potrzeb. Opłata wodna obejmuje zarówno koszty faktycznego zużycia wody przez działkowca, jak i przypadającą na jego działkę część kosztów „ogólnych” związanych z poborem i rozprowadzeniem lub dostarczeniem wody do działek, tj. kosztów ubytków wody w sieci, w tym z powodu awarii sieci, napełnienia sieci wodą na początku sezonu oraz zrzutu wody na koniec sezonu, zużycia energii elektrycznej na potrzeby zasilania urządzeń wodnych, dozoru technicznego urządzeń służących do poboru wody, badań jakości wody, amortyzacji urządzeń służących do poboru wody oraz wszystkich innych pozostałych kosztów związanych z poborem wody.

Opłatę wodną przyjmuje walne zebranie działkowców na podsta-

wie danych z roku ubiegłego dotyczących ilości pobranej wody przez ROD, uwzględniając wysokość stawek za dostarczenie wody wskazanych w umowach o zaopatrzenie w wodę zawartych z przedsiębiorstwami wodociągowymi lub stawek za pobór wód przyjmowanych przez PGW Wody Polskie. Walne zebranie ustalając opłatę wodną uwzględnia nadwyżki i niedobory z lat poprzednich.

Drugim rodzajem opłaty mającym na celu pokrycie kosztów związanych z poborem lub dostarczeniem wody jest opłata ogrodowa (jej część). Opłata ogrodowa wnoszona jest przez wszystkich działkowców, niezależnie od podłączenia działki do sieci ogrodowej. W ramach tej opłaty pokrywa się wyłącznie koszt poboru lub dostarczenia wody wykorzystywanej dla potrzeb terenu ogólnego i infrastruktury ogrodowej, koszty konserwacji sieci, jej bieżących napraw i usuwania awarii sieci wodociągowej. Dodat-

Fot. pixabay

kowo w ogrodach, które pobierają wodę z własnych ujęć w opłacie ogrodowej uwzględnia się koszt tzw. opłat stałych (nakładanych corocznie przez PGWWP), do których ponoszenia jest zobowiązany ogród niezależnie od tego czy i ile faktycznie pobiera wody z własnego ujęcia.

Apelujemy do wszystkich działkowców, w szczególności tych których działki podłączone są do sieci ogrodowej, by racjonalnie gospodarowali wodą w celu zmniejszenia wysokości obowiązkowych opłat.

Bezpłatne broszury ogrodnicze

Już od 2015 roku PZD ze środków funduszu oświatowego wydaje dla działkowców bezpłatne broszury, zawierające bardzo praktyczne, instruktażowo ujęte informacje.

W bieżącym roku trafiły już do ogrodów dwie broszury: „Cięcie krzewów ozdobnych” (dr hab. Marek Dąbski, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie) – kompendium wiedzy – prosta „ściągawka” z cięcia różnych grup krzewów, a także pnączy i żywopłotów; „Superżywność z działki” (dr Ewelina Gudarowska, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu) – wszechstronne, prozdrowotne zastosowanie warzyw i owoców.

W najbliższym czasie ukażą się – „Owoce wolne od chemii” i „Warzywa wolne od chemii” – co i jak uprawiać, aby zminimalizować lub wyeliminować konieczność stosowania chemicznych preparatów, a jednocześnie uzyskiwać dobre i zdrowe plony.

„Hortiterapia, czyli ogrodolecznictwo” – jak można poprzez zajęcia na działce i przebywanie wśród roślin, poprawiać swoje zdrowie i relacje międzyludzkie.

„Podwyższone rabaty”. Są bardzo modne i efektowne. Stają się popularne także ze względu na łatwiejszą uprawę, bez zbytniego schylania się. Można w nich uprawiać różne rośliny ozdobne, warzywa i zioła.

„Bioróżnorodność w ogrodach działkowych”. ROD to bogactwo gatunków i odmian roślin, siedliska dla owadów pożytecznych, ptaków i innych gatunków zwierząt. Jak wspomagać bioróżnorodność i dlaczego jest ona tak ważna.

„Warto ściółkować”, „Kwiatowe rabaty”, „Budki lęgowe” i „Niezawodne iglaki”.

Uzupełnieniem broszur są plakaty na tablice w ogrodach. Ukazał się już „Aktualny wykaz preparatów zalecanych do stosowania w ogrodach działkowych”. Wkrótce będzie plansza „Nasi sprzymierzeńcy”, czyli owady pożyteczne. Do końca roku ukażą się także m.in. „Rośliny inwazyjne”, „Nowe choroby i szkodniki roślin”, „Rośliny trujące”.

W poprzednich latach ukazały się: „Ściółkowanie gleby”, „Jak wytwarzać i stosować kompost”, „Cięcie letnie roślin sadowniczych”, „Modernizacja altany”, „Najlepsze rośliny na żywopłoty”, „Warzywa nowocześnie”, „Wykorzystanie chwastów”, „Zanieczyszczenie środowiska a rodzinne ogrody działkowe”, „Co sadzić, a czego nie sadzić na działce”, „Eko sposoby na szkodniki”, „Co robić z odpadami”.

Pytaj w zarządach ROD o bezpłatne broszury. Zbieraj je, czytaj i korzystaj w praktyce z tej cennej wiedzy!

To znakomite uzupełnienie treści publikowanych co miesiąc w „działkowcu” i „Moim ogródku”.

DOMINIK TARASKA

„Mój Ogródek” pomocny poradnik każdego działkowca

Dziedzina ogrodnictwa była i jest coraz modniejsza. Widać to po ilości wydawanych czasopism ogrodniczych, i po nowo powstających centrach ogrodniczych. Każdy chce mieć swój upragniony ogródek, każdy chce się „bawić” w ogrodnika.

Idąc z tym modnym nurtem, Wydawnictwo „działkowiec”, pięć lat temu podjęło decyzję o dodaniu do swoich dotychczasowych tytułów jeszcze jednego – „Mojego Ogródka”, miesięcznika o tematyce ogrodniczej.

Kto jest odbiorcą miesięcznika?

Pismo ma charakter poradnika, adresowanego do każdego działkowca, hobbysty ogrodniczego, właściciela ogródka przydomowego, a także do tych, którzy dopiero zaczynają „przygodę” z uprawą roślin. „Mój Ogródek” porusza problematykę ogrodniczą, w tym dobór sprawdzonych gatunków i odmian. Rośliny te, ze względu na oczekiwania czytelników, w dużej mierze dostępne są w sklepie internetowym, należącym do Wydawnictwa „działkowiec” www.dzialkowiec.pl Oprócz tematyki roślinnej z dziedziny ozdobnej i użytkowej (rośliny sadownicze, warzywa i zioła) „Mój Ogródek” porusza też zagadnienia związane z ekologią, małą architekturą, kuchnią oraz zdrowiem. Publikuje także porady prawne, w tym bieżące tematy ważne dla każdego działkowca.

Z „Moim Ogródkiem” można stworzyć atrakcyjne dekoracje zdobiące zarówno działkę, taras, balkon, jak i mieszkanie. Krok po kroku czytelnik pokierowany tekstem lub rysunkami instruktażowymi wykona omawiany pomysł bez większego wysiłku. Tak wygodna forma przekazu wzbogaca pismo i umożliwia każdemu amatorowi ogrodu i majsterkowania stworzyć własnoręczne, oryginalne dekoracje przestrzenne.

Co wyróżnia „Mój Ogródek” na rynku?

Przede wszystkim sprawdzone rady, a także wytyczne w stosunku do polecanych gatunków i odmian, oraz zabiegów pielęgnacyjnych pasujących do naszych warunków klimatycznych. „Mój Ogródek” ma stały kontakt z czytelnikami. Tworzony jest dla nich i razem z nimi. Na łamach miesięcznika udzielane są porady z zakresu wszystkich działów pisma – wystarczy przesłać do redakcji pytanie, a odpowiedź eksperta ukaże się w kolejnych numerach. Z myślą o czytelnikach każdy artykuł zawiera przydatne dodatki, np. tabele – idealne ściągawki dla każde-

go początkującego ogrodnika, dobre rady i przedstawione w formie notosu różnego rodzaju wskazówki. „Mój Ogródek” nie ukrywa autorów, z którymi współpracuje. W większości to praktycy, naukowcy, właściciele ogrodów. Każdy artykuł jest niepowtarzalny – nie ma tu przedruków z innych zagranicznych gazet. To w 100% polski miesięcznik, bez udziału obcego kapitału. To są atuty, którymi nie mogą pochwalić się inne miesięczniki ogrodnicze, oczywiście z wyjątkiem „działkowca”. „Mój Ogródek” kosztuje tylko 3,50 zł za aż 68 stron sprawdzonych porad ogrodniczych. Warto go mieć, najlepiej w prenumeracie – bo wygodniej i jeszcze taniej!

Anna Skalska-Bogucka
redakcja miesięcznika
„Mój Ogródek”

Dzięki PZD tzw. specustawa mieszkaniowa nie zagraża ROD

W dniu 15 marca 2018 r. na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji został zamieszczony projekt ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących.

Krajowy Zarząd PZD niezwłocznie przystąpił do jego analizy. Do prac włączeni zostali wszyscy prawnicy w biurze Krajowego Zarządu PZD oraz prawnicy z okręgów.

Równocześnie w Krajowym Zarządzie PZD została przygotowana opinia dotycząca przedmiotowego projektu ustawy, która w dniu 27 marca 2018 r. została przyjęta na posiedzeniu KZ PZD. Mimo, iż Związek został pominęty przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w procedurze konsultacji społecznych, powyższa opinia została przekazana do resortu, jak i wysłana drogą elektroniczną. Jednocześnie Krajowy Zarząd PZD przyjął Stanowisko w sprawie projektu ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących.

Zarówno opinia, jak i Stanowisko Krajowego Zarządu PZD wskazały, jak duże zagrożenie dla rodzinnych ogrodów działkowych i działkowców spowoduje przyjęcie projektu ustawy w tej wersji, w szczególności w dużych miastach, gdzie zapotrzebowanie na nowe osiedla mieszkaniowe jest większe, a wolnych terenów jest bardzo mało.

W projekcie nie była przywołana nasza ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych. Projekt zakładał uproszczone zasady i procedury zamierzeń inwestycyjnych dotyczących budowy nowych mieszkań, osiedli oraz infrastruktury towarzyszącej. Zakładał także realizację inwestycji mieszkaniowych wbrew miejscowemu planom zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planów, decyzję w zakresie wyrażenia zgody na budowę inwestycji zostawiono tylko w rękach wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast. Projekt wprowadzał również mechanizmy, które umożliwiałyby dokonanie ograniczania w możliwości swobodnego korzy-

stania ze swoich nieruchomości poprzez budowę m.in. sieci energetycznych, wodociągowych, gazowych, nawet wbrew woli podmiotów, do których grunty należą.

Projekt był szczególnie niebezpieczny dla ROD, które mają nieuregulowaną sytuację prawną gruntów, bądź procedura potwierdzania prawa użytkowania PZD do gruntów na podstawie art. 75 i 76 ustawy o ROD nie została jeszcze zakończona. W takiej sytuacji PZD i działkowcy mogliby zostać pozbawieni należnych odszkodowań zarówno przy realizacji inwestycji, jak i ograniczeniu w korzystaniu z nieruchomości.

W dniu 27 kwietnia 2018 r., w siedzibie Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju zorganizowana została debata dotycząca zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych uwag do projektu ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących.

W spotkaniu wzięło udział około 50 osób reprezentujących instytucje, stowarzyszenia i komitety. Z ramienia Polskiego Związku Działkowców w debacie wzięły udział członek Krajowego Zarządu PZD i prezes Okręgu Toruńsko-Włocławskiego PZD w Toruniu, oraz pracownik Wydziału Gospodarki Gruntami Jednostki Krajowej PZD. Przedstawiciel PZD przedstawił stanowisko Związku i wskazał, iż PZD rozumie potrzeby rozwoju budownictwa mieszkaniowego i wprowadzenie udogodnień, które będą temu służyły, ale nie kosztem rodzinnych ogrodów działkowych.

Działania Związku zaowocowały sukcesem, gdyż po konsultacjach ministerstwo przedstawiło nowy projekt ustawy, do którego wprowadzono art. 5 ust. 2. Zawiera on bardzo ważny zapis dla rodzinnych ogrodów działkowych, zgodnie z którym wykluczona będzie możliwość lokalizacji inwestycji mieszkaniowej lub inwestycji towarzyszących m.in. na terenach rodzinnych ogrodów działkowych.

Wprowadzenie takiej ochrony dla rodzinnych ogrodów działkowych pokazuje, iż działania Krajowego Zarządu PZD były potrzebne i wskazane, a także wywołały zamierzony skutek. Ustawa – wraz z art. 5 ust. 2 – weszła w życie 22 sierpnia 2018 r. **AR**

Wydawca:

Polski Związek Działkowców Krajowa Rada, ul. Bobrowiecka 1, 00-728 Warszawa

Redaktor prowadzący: Magdalena Kondracka

Opracowanie graficzne: Monika Gerlicka